

Temps per fer i desfer

Originals i edicions de Maria Barbal

“Alguns dies esperar és agradable,
temps per fer i desfer,

per situar les coses a lloc o llençar el que has guardat durant anys,
sense pensar ja que més endavant et pot ser útil”.

Carrer Bolívia, 1999 (inici)

L'any 2010, després de conservar-los durant anys, l'escriptora Maria Barbal i Farré (Trempe, 1949) va obsequiar els lectors de la Biblioteca de Catalunya amb els originals i esborranys de la seva obra.

Barbal enceta la seva activitat literària amb *Pedra de tartera* (1985), una primera novel·la gens primerenca que ha obtingut el reconeixement immediat tant de lectors (setze edicions, sense comptar les reimpressions) com de crítics literaris. Apareixen després *Mel i metzines* (1990) i *Càmfora* (1992), totes elles obres centrades en el món i els problemes de gent del Pallars.

Una escriptura que sembla fàcil amaga un curós treball de documentació i un sòlid domini de l'ofici. N'és exemple *Carrer Bolívia* (1999), on l'autora s'endinsa en les vides d'una família andalusa de la Barcelona suburbial del franquisme consolidat. *Escrivia cartes al cel* (1996), *Bella edat* (2003), *País íntim* (2005) i *Emma* (2008) confirmen, fins al dia d'avui, l'evolució de la seva tècnica literària, de prosa precisa i planera, estil depurat i llenguatge vigorós.

Les traduccions a diferents llengües de les seves novel·les i les dues adaptacions escèniques de *Pedra de tartera* testimonien el reconeixement de l'escriptora Maria Barbal. La producció escrita es completa amb narracions curtes, assaigs i col·laboracions diverses, a més de l'obra de teatre *L'Helicòpter* (2000). La seva trajectòria s'ha vist guardonada amb diversos premis i honors, des del Joaquim Ruyra (1984) fins a la creu de Sant Jordi (2001) i el premi de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (2009).

Barbal s'ha centrat en la descripció de personatges quasi sempre femenins i en dificultats per canvis sobrevinguts –migració del món rural a la ciutat, pèrdua d'estatus social, pas del temps,...– i el desarrelament que això comporta. La lluita diària per trobar el lloc adequat. Temps per fer i desfer.

Anna Gudayol

Jaume Clarà

Josep Casals

Seccions de Col·leccions Generals i de Manuscrits

Cartell: Màquina de rellotge de l'església de Sant Josep, Moia.
Fotografia de C.I.C.

1. Cicle del Pallars

Pedra de tartera

-Esquema. [1981-1984]. Top.: Fons Maria Barbal, capsa 1/1 Pedra de tartera

-Versió primera. [1981-1984]. Top.: Fons Maria Barbal, capsa 1/1, Pedra de tartera

-Versió intermèdia. [1984?]. Text mecanografiat amb esmenes manuscrites. Top.: Fons Maria Barbal, capsa 1/1, Pedra de tartera

-Primera edició, Barcelona: Laie, 1985. Top.: 2008-8-7453

-Edició commemorativa dels 20 anys de la publicació, Barcelona: RBA: Edicions de la Magrana, 2005. Top.: 2005-8-8964

Mel i metzines

-Galerades de la primera edició. 1990. Amb esmenes manuscrites. Top.: Fons La Magrana, capsa 168, carpeta 457

-Primera edició, Barcelona: La Magrana, 1990 (Les ales esteses; 44). Top.: 2006-8-23286

-Barcelona: Columna, 2009 (Clàssica; 805). Top.: 2010-8-2386

Càmfora

-“La gran ciutat”. Versió primerenca. [1990]. Manuscrit amb algunes esmenes. Top.: Fons Maria Barbal, capsa 2/1,

-“Estratègies”. Llistat de tasques i revisions a fer. Juliol 1990. Top.: Fons Maria Barbal, capsa 2/1

-Primera edició, Barcelona: La Magrana, 1992 (Les ales esteses; 50). Top.: 2009-8-22326

Barcelona: Cercle de Lectors, 1992. Top.: 2009-8-20988

Cicle del Pallars

-Primera edició conjunta de la trilogia, Barcelona: La Magrana, 2002 (Les ales esteses; 127). Top.: 2002-8-10924

2. Visions de dones

Escrivia cartes al cel

-Versió definitiva. [1995]. Text imprès per ordinador (impresora matricial), amb esmenes manuscrites. Top.: Fons La Magrana, capsa 293, carpeta 834

-Galerada de la portada i contraportada, amb notes autògrafes. 1996. Top.: Fons La Magrana, capsa 293, carpeta 834

-Primera edició, Barcelona: La Magrana, 1996 (Les ales esteses; 69). Top.: 1996-8-6894

Bella edat

-“Bella edat: carta en blanc”. Versió intermèdia, amb el final esmenat. Juny 2001. Text imprès per ordinador, amb esmenes manuscrites. Top.: Fons Maria Barbal, capsa 3/4

-Barcelona: Cercle de Lectors, 2003. Top.: 2004-8-2502

País íntim

-Esquema de l'última versió. [Juny de 2003]. Text imprès per ordinador, amb esmenes manuscrites. Top.: Fons Maria Barbal, capsa 6

-Primera edició, Barcelona: Columna, 2005 (Col·lecció clàssica; 67). Top.: 2006-8-1095

Emma

-“Derivades”. Darrera versió d'*Emma*, títols alternatius “Emma”, “Sentència (Vist per sentència)”. [2007], esmenes gener 2008. Text imprès per ordinador, amb esmenes manuscrites. Top.: Fons Maria Barbal, capsa 7/3

-Primera edició, Barcelona: Columna, 2008 (Col·lecció clàssica; 754). Top.: 2008-8-33475

3. Carrer Bolívia, un procés creatiu

-Notes de treball, extretes en part de llibres i articles sobre la immigració dels anys 60. [1994?]. Top.: Fons Maria Barbal, capsa 2/3

-Francisco Candel. *Els altres catalans*. Barcelona: Edicions 62, 1964. Top.: 2006-8-35697

-Fotografies de nens d'una família dels anys 60. Reproduccions. Notes de treball, amb definicions dels personatges i esquemes sobre la seves relacions familiars. [1994?]. Top.: Fons Maria Barbal, capsa 2/3

Linares: plano, agenda, callejero. Marmolejo: Imp. Rea, 1995. Top.: Fons Maria Barbal, capsa 2/3

-Jaume Botey. “La immigració 55-75 a Catalunya fins ara: identitat ètnica i identitat de classe”. *Barcelona i l'espai català*, Barcelona: Institut Municipal d'història, 1995. Fotocòpia. Top.: Fons Maria Barbal, capsa 2/3

-Ara escric això». *Serra d'or*, núm. 449 (maig 1997), p. 39-40. Publicació d'un capítol de la novel·la, encara sense nom. Top.: 05/16-4°

-Versió primerenca. [Anterior a juny 1998?]. Text imprès per ordinador (impresora matricial) amb esmenes manuscrites. Top.: Fons Maria Barbal, capsa 2/4

-Taula de contingut primerenca i propostes de títols. [Anterior a juny 1998?]. Top.: Fons Maria Barbal, capsa 2/4

-Primera edició, Barcelona: Edicions 62, 1999 (El balanç; 349). Top.: 1999-8-18423

-Barcelona: Cercle de Lectors, 1999. Top.: 2000-8-2284

-Vol. 1 de l'edició en Braille, Barcelona: ONCE, CPB, DL 1999, 3 vol. Top.: 2000-4-2146

4. Narrativa curta

-“La mort de Teresa”. Versió intermèdia. 1984-1985. Mecanoscrit amb algunes esmenes manuscrites i taula de contingut. Top.: Fons Maria Barbal, capsa 1/2

-*La mort de Teresa*. Barcelona: Empúries, 1986 (Tros de paper; 17). Top.: 2010-8-16482

-*Pampallugues*. Il·lustracions de Pere Puig. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1991 (La xarxa; 125). Exemplar amb anotacions manuscrites destinades a la nova edició dels contes amb el títol de *Bari*. Top.: Fons La Magrana capsa 335, carpeta 1012

-*Bari*. Barcelona: Edicions de La Magrana, 1998. Reedició dels contes anteriors, ampliada amb contes de nova creació. Top.: 1998-8-18968

-*Cada dia penso en tu*. Barcelona: Columna, 2011. Reedició de contes publicats a *Bari* ampliad amb contes no publicats anteriorment. Top.: 2012-8-566

-*Ulleres de sol*. Barcelona: Cercle de Lectors, 1994. Top.: 2008-8-27568

-*La premsa del temps*. Barcelona: Columna, 2010 ([Col·lecció clàssica]; 831). Top.: 2010-8-9697

-«Bella, bruixa, estimada». *Els Marges*, Barcelona, núm. 78 (hivern de 2006), p. 7-12. Top.: 801/6-8°

-*Espaguetti Miu*. Il·lustracions de Sara Ruano. Barcelona: Barcanova, 2008 (Sopa de llibres; 147). Top.: 2008-8-36584

-«L'antiquari». Il·lustrat per Montse Ginesta. *Tretzevents*, Barcelona, 628 (gener 1992), p. 6-7. Top.: 084/427-Fol

-*Dolça companyia, cara solitud: els millors contes*. Barcelona: Columna, 2013 (Labutxaca. Narrativa). Top.: 2013-8-9405

5. Teatre i assaig

-«*L'Helicòpter*». Versió en net, remesa a l'agent literari. [2000?]. Text imprès per ordinador, amb esmenes manuscrites. Top.: Fons Maria Barbal. caps 3/1

-*L'Helicòpter*. Barcelona: Edicions 62, cop. 2001 (El Galliner/Teatre; 79). Top.: 2001-8-6270

-*Pedra de tartera*. Dramatúrgia de Joaquim Vilà i Folch. Barcelona: Edicions 62, 1991 (El Galliner; 122). Top.: 2009-8-9860

-*Pedra de tartera*. Adaptació teatral de Marc Rosich. Barcelona: Proa, 2010. Top.: 2011-8-14149

-*Camins de quietud: un recorregut literari pels pobles abandonats del Pirineu*. Barcelona: Edicions 62, 1991 (No ficció; 6). Top.: 2002-8-2606

-«La influència del despoblament en la literatura». *Ripacurtia*. Benavarri, 2 (2004), p. 57-65. Top.: 908/174-8°

-«Barcelona, terra de promisió: el descobriment de l'anonimat». *Catalan review*. Barcelona, vol. XVIII, n° 1-2 (2004), p. 225-230. Top.: 008(46.71)(05)(46.71Bar)Cat 8°

-*Barcelldones*. Maria Barbal ... [et al.]. Fotografies: Pilar Aymerich ... [et al.]. Direcció: Isabel Segura. Barcelona: Edicions de l'Eixample, DL 1989. Top.: 1994-4-1206

-«Concepció G. Maluquer, creador en silenci». *Serra d'or*, 517 (gener 2003), p. 48-50. Top.: 05(46.71 Mon)Ser 4°

6. Traduccions

Pedra de tartera

Alemany: -*Wie ein Stein im Geröll*. Übersetzt von Heike Nottebaum[Berlin: Transit], cop. 2007. Top.: 2008-8-1769

-Audiollibre: [Berlin], DAV, 2007. 2 discs sonors. (CD) .Top.: CD 6170

Neerlandès: -*Als een rollende steen*. Vertaald door Helena Overkleef. Utrecht: Utigeverij Signatuur, 2009. Top.: 2012-8-14386

Castellà: -*Canto rodado*. Traducció de Ana María Moix. Barcelona: Lumen, 1994. Top.: 2003-8-14451

Occità: -*Pèira de tartèr*. Arrevirada de Verònica Barès Moga. Lleida: Pagès, 2011. Top.: 2011-8-28410

Francès: -*Pierre d'éboulis*. Traduit du catalan par Anne Charlon. Saint-Maurice-es-Allier: Tinta Blava, 2004. Top.: 2005-8-8997

Italià: -*Come una pietra che rotola*. Traduzione di Gina Maneri. Milano: Marcos y Marcos, 2010. Top.: 2012-8-15979

Romanès: -*Ca o piatra-ntrè piere*. Traducere de Xavier Montoliu. Bucuresti: Meronia, 2005. Top.: 2006-8-4267

Serbi: -*Kamen in odrona*. Prevod s katalongskog Hristina Vasić. Beograd: Arhipelag, 2009. Top.: 2012-8-14157

Càmfora

Castellà: -*Alcanfor*. Traducció: José Ferreras. Barcelona: Lumen, 1998 Top.: 1999-8-7551

Portuguès: -*Cânfora*. Tradução de Cristina Rodríguez e Artur Guerra. Alges: Difel, 1997. Top.: 1999-8-781

Carrer Bolívia

Castellà: -*Calle Bolivia*. Traducció de Roser Berdagué. Barcelona: Muchnik, 2001. Top.: 2002-8-2284

Bella edat

Castellà: -*Bella edad*. Traducció de Ana Manrique. Barcelona: Editorial Diagonal/Grup 62, 2003. Top.: 2003-8-11012

País íntim

Alemany: -*Inneres Land*. Übersetzt von Heike Nottebaum. Berlin: Transit, 2008. Top.: 2012-8-15249

Castellà: -*País íntimo*. Traducció de Rosa Maria Prats. Barcelona: Destino, cop. 2007. Top.: 2008-8-3131

Emma

Castellà: -*Emma*. Traducció de Rosa Maria Prats. Barcelona: El Aleph, 2010. Top.: 2010-8-7930

Biblioteca de Catalunya

Carrer de l'Hospital, 56

08001 Barcelona

Tel. 93 270 23 00

Fax 93 270 23 04

A/e: bustia@bnc.cat

De dilluns a divendres, de 9 a 20 h

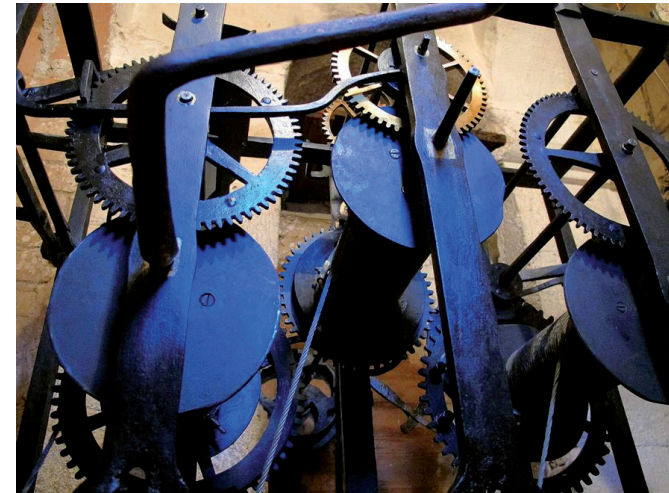
Dissabtes, de 9 a 14 h

 **Biblioteca
de Catalunya**

Temps per fer i desfer

Originals i edicions

de Maria Barbal

Del 10 de març
al 5 d'abril de 2014

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

1714 / 2014